

9 Ik ben Herder, de goede

In het vorige hoofdstuk hebben we gezien dat 'Ik ben de Deur' en 'Ik ben de goede Herder' bij elkaar horen. We hebben ons toen vooral geconcentreerd op 'Ik ben de Deur'. Het waren de farizeeën en de Schriftgeleerden die de deur als het ware toe deden voor de schapen. En als zij al een deur openden dan was het de verkeerde.

De Heere Jezus zegt van Zichzelf de Deur te zijn. Wie door Hem ingaat is veilig. De kooi bewaakt Hij met Zijn eigen leven. Dat is het kenmerk van de goede Herder tegenover de huurling.

De GOEDE Herder

In het Grieks wordt er tot driemaal toe extra nadruk gelegd op het woordje 'goede.' Er staat letterlijk vertaald 'de Herder de goede', waarbij het accent dus vooral op 'goede' wordt gelegd. Dit suggereert een tegenstelling met een slechte herder. We hebben al gezien dat die tegenstelling onder anderen de farizeeën gold. Maar in deze studie zullen we ons verder richten op de herders in het Oude Testament.

Een dwaze herder

Zacharia profeteert over een geheel andere herder. Een 'herder van niets' (Zach. 11:17). Zacharia wordt gesommeerd om het gereedschap van een dwaze herder op te nemen. Wat dat dan ook mag zijn, de boodschap ervan is helder:

'De HEERE zei tegen mij: Neem u nogmaals de uitrusting van een dwaze herder. Want zie, Ik zal een herder in het land doen opstaan: naar wat dreigt uitgeroeid te worden, zal hij niet omzien, de jonge dieren zal hij niet gaan zoeken, wat gebroken is, zal hij niet genezen, wat nog overeind staat, zal hij niet verzorgen, maar hij zal het vlees van de vette dieren eten en hun hoeven zal hij afrukken.' (Zach. 11:15, 16).

Al wat deze herder zal doen, is tegengesteld aan wat een ware herder behoort te doen. Deze herder kijkt niet om naar de schapen die verloren dreigen te gaan. Deze herder zoekt de lammeren niet op die van de kudde zijn afgedwaald. Een schaap dat een van zijn poten op de rotsachtige bodem heeft gebroken, zal hij niet genezen. De moede zal hij niet dragen. Deze herder denkt niet aan zijn schapen. Het enige waaraan hij denkt, is aan zijn buik; aan het eten van het vlees van de vette dieren.

Deze profetie is een verwijzing naar die duistere persoon die in de toekomst op het wereldtoneel zal opstaan en doorgaans bekendstaat als de 'antichrist'. Dat is letterlijk: 'in plaats van Christus'. Naar deze persoon verwijzen vele schaduwen, typen en profetieën. De Heere Jezus waarschuwt voor deze persoon met de woorden:

'Ik ben gekomen in de Naam van Mijn Vader maar u neemt Mij niet aan. Als een ander komt, in zijn eigen naam, die zult u aannemen.' (Joh. 5:43).

Het is dezelfde persoon van wie Paulus schrijft dat hij, de wetteloze, door de Heere zal verteerd worden en door de Geest van Zijn mond tenietgedaan zal worden door de verschijning bij Zijn komst (2 Thes. 2:8). En zo wordt ook over deze 'herder van niets' het oordeel uitgesproken:

'Wee de herder van niets, die de kudde in de steek laat! Het zwaard zal zijn arm treffen en zijn rechteroog. Zijn arm zal helemaal verstijven, zijn rechteroog zal helemaal dof worden.' (Zach. 11:17).

Slechte herders

Deze laatste, dwaze herder heeft vele voorgangers. Door verschillende profeten worden deze 'herders van Israël' gewaarschuwd. Bijvoorbeeld door Ezechiël. De herders die hij in hoofdstuk 34 beschrijft, doen dezelfde dingen als die herder in Zacharia 11. In plaats van de kudde weiden, weiden zij zichzelf (Ez. 34:2). En wat dat betekent maken de volgende verzen duidelijk. Een allesoverheersend egoïsme, zonder te denken aan degenen over wie zij gesteld zijn. Hun weiden was geen weiden, maar een heersen met geweld en harde hand. En wat is het gevolg? De schapen zijn verstrooid, omdat er geen herder is. Kennelijk zijn de herders die naam niet eens waard.

De schapen

Onder zulke herders is het volk gaan dolen.

'Mijn schapen dwalen rond op alle bergen en op elke hoge heuvel. Over heel het aardoppervlak zijn Mijn schapen verspreid. Er is niemand die naar ze vraagt, en niemand die ze zoekt.' (Ez. 34:6).

In deze deplorabele situatie verkeert het volk Israël al honderden jaren. Als een kudde zonder herder. En zij die zichzelf zo noemen hebben alleen zichzelf op het oog. Verstrooid over de aardbodem zijn zij prooi van de willekeur van de volkeren waaronder zij wonen. Als weerloze

dieren zijn zij het slachtoffer geworden van vele pogroms en massamoorden. Vervolging en verdrukking was hun deel.

De HEERE de Herder

Zal het altijd zo blijven? Is dit het uitzichtloze doel van Gods volk? Nee! De HEERE zal Zelf opstaan als een Herder over Zijn volk. Hij zal Zijn schapen uit de mond van de slechte herders rukken. Hij Zelf gaat Zijn schapen opzoeken en gaat ze redden uit alle plaatsen waarheen zij verstrooid zijn. Dat is de heerlijke toekomst van Israël:

‘Ik zal ze uitleiden uit de volken, ze bijeenbrengen uit de landen en ze brengen naar hun land. Ik zal ze weiden op de bergen van Israël, bij de waterstromen en in alle bewoonbare plaatsen van het land. In goede weide zal Ik ze weiden en op de hoge bergen van Israël zal hun weideplaats zijn. Ze zullen daar neerliggen in een goede weideplaats en ze zullen grazen in de voortreffelijkste weide op de bergen van Israël. Ik zal Zelf Mijn schapen weiden en Ik zal ze Zelf doen neerliggen, spreekt de Heere HEERE.’ (Ez. 34:13-15).

‘Ik ben de goede Herder.’ Of zoals we zojuist zagen: ‘Ik ben de Herder, de Goede.’ Deze woorden krijgen zo een nog diepere lading. Ook hier weer zegt de Heere Jezus zonder omhaal van woorden: Ik ben uw God! Ik ben de HEERE, Die u zal verlossen. En jullie zijn de schapen van Mijn weide. Hij stelt Zichzelf tegenover de ‘herders van niets’. Hij zoekt Zichzelf niet. Hij zoekt Zijn schapen en is zelfs bereid om Zijn leven voor hen te stellen.

Het is tragisch dat juist deze goede Herder werd verworpen en het met de dood moest bekopen. Maar ook dat was onderdeel van Gods raad. In die weg zou Hij Zijn volk gaan verlossen.

‘Zwaard, ontwaak tegen Mijn Herder en tegen de Man Die Mijn Metgezel is, spreekt de HEERE van de legermachten. Sla die Herder en de schapen zullen overal verspreid worden. Maar Ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden.’ (Zach. 13:7).

En de uitkomst zal vast en zeker zijn:

‘Ik zal zeggen: Dit is Mijn volk; en zij zullen zeggen: De HEERE is Mijn God.’ (Zach. 13:9).

David

Nadat de HEERE heeft gezegd dat Hij Zijn kudde zal weiden, geeft Hij er zo op het oog in Ezechiël een wat tegenstrijdige belofte bij:

‘Ik zal over hen één Herder doen opstaan en Die zal ze weiden: Mijn Knecht David. Hij zal ze weiden en Hij zal een Herder voor ze zijn. En Ik, de HEERE, zal een God voor ze zijn, en Mijn Knecht David zal Vorst zijn in hun midden. Ik, de HEERE, heb gesproken.’
(Ez. 34:23).

Wie is nu de Herder? De HEERE Zelf of Zijn Knecht David? Of beiden?

Van David weten we dat hij als jongeling een herder was. Hij was een goede herder. Ook hij was bereid zijn leven voor zijn schapen te stellen. Hij verhaalt koning Saul hoe hij eens een schaap uit de klauwen van een leeuw en een beer gered had en deze beide doodde. En in het volste vertrouwen op de HEERE geloofde hij dat de overwinning op Goliath al de zijne was. (1 Sam. 17:34-37).

Toen Israël tot hem kwam om hem als hun koning te erkennen, zeiden zij tot hem:

‘Al eerder, toen Saul koning over ons was, was u het die Israël liet uitgaan en ingaan. Ook heeft de HEERE tegen u gezegd: U zult Mijn volk Israël weiden en u zult tot vorst zijn over Israël.’ (2 Sam. 5:2).

David wordt hier dus herder en koning genoemd. En daarmee is hij een type van de ware David, onze Heere Jezus Christus.

In Ezechiël 34 zien we iets soortgelijks als in Psalm 110:1:

‘De HEERE heeft tot mijn Heere gesproken: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden gemaakt zal hebben tot een voetbank voor Uw voeten.’

Deze tekst haalt de Heere aan om de farizeeën duidelijk te maken Wie Hij is.

‘Wat denkt u over de Christus? Wiens Zoon is Hij? Zij zeiden tegen Hem: Davids Zoon. Hij zei tegen hen: Hoe kan David Hem dan, in de Geest, zijn Heere noemen, als hij zegt: De Heere heeft gezegd tegen Mijn Heere: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden neergelegd heb als een voetbank voor Uw voeten? Als David Hem dan zijn

Heere noemt, hoe kan Hij dan zijn Zoon zijn? En niemand kon Hem een woord antwoorden, en ook durfde niemand Hem vanaf die dag meer iets te vragen.’ (Mat. 22:42-46).

Hadden de farizeeën gelijk? Is de Christus de Zoon van David? Ja, natuurlijk. Maar Hij is ook de Zoon van God. En dat bedoelt Hij als Hij zegt: Ik ben de goede Herder. Hij is de Heere, Die Zijn schapen zal weiden. Hij is ook Zijn Knecht David (= de Geliefde), de ene Herder (Ez. 34:23). Hij zal zoals de Heere hun tot een God zijn, maar eveneens als de grote Zoon van David als Vorst in het midden van hen zijn. (Ez. 34:24).

Wat een grote rijkdommen liggen er verborgen in deze uitspraak van de Heere: Ik ben de Herder, de Goede!